

ОСОБЛИВОСТІ ТА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

*ЛИСЬКО Данило, здобувач вищої освіти
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
Запорізький національний університет*

Анотація: визначено роль та значення національної інноваційної системи в економічному розвитку держави, виокремлено обмеження формування та ефективного функціонування національної інноваційної системи в Україні та зазначено перспективи її розвитку

Ключові слова: національна інноваційна система, економіка країни, зовнішні фактори, внутрішні фактори

В сучасних умовах створення національних інноваційних систем (НІС) є ключовим завданням не тільки для формування дієвої науково-технічної сфери, але й для підвищення конкурентоспроможності економіки країни та зростання добробуту населення. Розвиток національної інноваційної системи (НІС) в Україні є важливим фактором для підвищення економічної конкурентоспроможності, збільшення інвестицій у науково-технічний сектор та стимулювання технологічного прогресу.

Роль національної інноваційної системи в економічному розвитку держави полягають у такому:

1. Створення умов для інноваційного розвитку. НІС спрямована на покращення інноваційного середовища в країні, створення умов для ефективної комерціалізації наукових розробок і зменшення бар'єрів для інноваційних підприємств.

2. Координація між різними учасниками. НІС забезпечує зв'язок між наукою, промисловістю, фінансовими інститутами та державою для створення конкурентоспроможних технологій.

3. Підтримка економічного зростання. Ефективна інноваційна система дозволяє країні переходити на вищий рівень економічного розвитку за рахунок впровадження нових технологій і підвищення продуктивності.

Успішна національна інноваційна система є ключем до технологічного лідерства країни на світовій арені, адже вона визначає, наскільки швидко нові ідеї можуть бути перетворені в практичні рішення для ринку.

Проте процес побудови дієвої НІС в Україні має свої специфічні виклики, пов'язані з економічними, соціальними та політичними факторами.

Обмеження формування та ефективного функціонування НІС в Україні можемо класифікувати на зовнішні – поглиблення невідповідності (розриву) технологічної структури національної економіки інноваційним цілям і пріоритетам її розвитку; недосконалість інституційного облаштування НІС, що характеризується концентрацією на забезпечення лінійної моделі інноваційного процесу, асинхронністю функціонування її структурних елементів; негативні тенденції, властиві національному підприємництву; орієнтація на короткострокові цілі, посилення монополістичної влади великого бізнесу і низький рівень розвитку малого і середнього підприємництва при відсутності їх системної державної підтримки, низька інвестиційна, інноваційна активність та соціальна відповідальність бізнесу, його тінізація, криміналізація, відсутність мотивації до інновацій та інноваційна дисфункція, недосконалість державної інноваційної політики та внутрішні – низький стан інноваційної активності суб'єктів НІС, академічного і виробничого інноваційного підприємництва, нерозвиненість національного ринку інновацій, інфраструктури інноваційного підприємництва, недосконалість його інституційного середовища [1, с. 226-227].

Перспективи розвитку НІС в Україні полягають у наступному:

1. Інтеграція в глобальні інноваційні мережі. Україна має потенціал для більш тісної співпраці з ЄС, США, а також іншими країнами у сфері інновацій та наукових досліджень.

2. Розвиток ІТ-сектора і стартап-екосистеми. Сектор інформаційних технологій залишається локомотивом української інноваційної економіки. Програми підтримки стартапів, технопарки та акселератори набирають обертів.

3. Посилення державної підтримки. Збільшення державних інвестицій у науку, а також покращення умов для венчурного фінансування та стимулювання приватних інвестицій.

4. Цифровізація економіки. Впровадження цифрових технологій в різні галузі, такі як освіта, охорона здоров'я та промисловість, допоможе створити нові можливості для інновацій.

Україна має значний потенціал у створенні та розвитку національної інноваційної системи, однак для цього необхідна ефективна координація між урядом, наукою, бізнесом та міжнародними партнерами.

Література:

1. Тютюнникова С.В., Фрідман О.А. Національна інноваційна система: сучасні тренди та виклики для України. *Вісник ХНУ імені В.Н. Карамзіна*. Харків, 2020. Вип. 12. С. 224-232.

Анотація: The role and significance of the national innovation system in the economic development of the state is determined, the limitations of the formation and effective functioning of the national innovation system in Ukraine are highlighted, and the prospects for its development are indicated.

Ключові слова: national innovation system, economy of the country, external factors, internal factors.

***Науковий керівник – ЩЕБЛИКІНА Інна,
канд. екон. наук, доцентка кафедри фінансів, банківської справи, страхування та
фондового ринку,
Запорізький національний університет,
м. Запоріжжя***